

Raisionjokilaakson
luonnonsuojeluyhdistyksen
Jäsenlehti 1/2010

Keväthankiainen

Raisiossa 10.2.2010

Raisonjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

Kotisivu: <http://www.raisonjoki.fi>
Sähköpostiosoite: lsy@raisonjoki.fi

Huom. kotisivumme ja sähköpostiosoitteemme ovat uudessa osoitteessa!

Hallitus 2010

Puheenjohtaja

Jan Hietanen
Huhkontie 4, 21280 Raisio
439 8779, 040 716 5129
jan.hietanen@dnainet.net

Jäsenet

Varapuheenjohtaja
Marja Hietala
Kerttulantie 40, 21200 Raisio
050 520 1822
mhietala@suomi24.fi

Taloudenhoitaja, luontopolut
Kari Loikas
Polusmäentie 31, 21260 Raisio
438 3061, 040 532 0026
kari.loikas@utu.fi

Sihtööri, www-sivut, tiedotus
Eeva Ennola
Pasantie 14, 21280 Raisio
438 3560, 050 443 0353
eeva@tintti.net

Leikekirjanpitäjä
Tuula Terä
Rypsikuja 4, 21200 Raisio
438 7234, 0500 808 329
tuula.tera@pp.sak.fi

Kauko Häkkilä
Syrjätie 14, 21220 Raisio
438 6526
kauko.hakkila@luukku.com

Salme Kangassalo
Kirkkoväartinkuja 7 as 34
21200 Raisio
045 132 9028
salme.kangassalo@raisio.fi

Kari Laine
Alatie 1, 21200 Raisio
438 7530, 040 587 7647
kari.r.laine@mwpower.fi

Helena Lehtonen
Uudentorpankatu 2 C 8, 21260 Raisio
438 6647, 040 551 5877
lehtonen@dnainet.net

Hanna Loikas
Polusmäentie 31, 21260 Raisio
438 3061

Tuula Lundén
438 2313

Jarmo Salonen
Lehtokertunkatu 13, 21210 Raisio
040 833 6680
jarmo.salonen@deltamarin.com

Risto Terho
Paatsamatie 16, 21260 Raisio
438 0361, 050 313 0910
risto.terho@nettikirje.fi

Varajäsenet

Kari Ennola
Pasantie 14, 21280 Raisio
438 3560
kari.ennola@tuorla.com

Eino Koivikko
Sorolaisenkatu 10, 21200 Raisio
438 1857, 0400 953 300

Mikko Rautio
Lehtokertunkatu 12, 21210 Raisio
0503074011
jamisaja@hotmail.com

Kolmekymppinen yhdistys

Tänä päivänä ihmiset tietävät ympäristöasioista paljon enemmän kuin kolmekymmentä vuotta sitten. Asenteet ovat hyvinkin ympäristöystävällisiä. Teot eivät valitettavasti kuitenkaan aina ole asenteiden mukaisia.

Paikallisilla luonnonsuojeluyhdistyksillä on ollut tärkeä rooli asenteiden muokkaajana ja luontotietämyksen kartuttajana. Puheet maailman ilmastonmuutoksesta saattavat tuntua etäisiltä lehdestä luettuna, mutta paikallisesti asioihin on helpompi vaikuttaa. Ja myös omien tekojen vaikutus on helpompi ymmärtää mitä enemmän itse luonnossa liikkuu.

Vanhoja lehtileikkeitä selaillessa ihmettelee sitä talkootyön määrää millä puitteet nykyiselle yhdistyksen toiminnalle on luotu. Ilahduttavan moni alkuaikojen yhdistysläisistä on edelleen mukana toiminnassa. Ja aina on tilaa myös uusille ihmisille jotka haluavat yhdistyksen toimintaan tulla mukaan. Ja ilman jäseniä ei yhdistystä olisi olemassa. Jäsenmäärä on vuosien saatossa vaidellut jonkin verran mutta on viime aikoina ollut kasvussa.

Kiitos kaikille luontoihmisille kuluneesta 30 vuodesta ja toivokaamme yhdistykselle ja luonnolle hyvää tulevaisuutta.

Jan

Kuva: Kari Loikas

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistyksen 2010 hallitus: Edessä vas. Helena Lehtonen, Salme Kangassalo, Hanna Loikas, Kari Loikas, Kari Ennola ja Tuula Terä. Takana vas. Jan Hietanen (puheenjohtaja), Jarmo Salonen, Eeva Ennola ja Risto Terho. Kuvasta puuttuvat: Marja Hietala, Kauko Häkkinä, Kari Laine, Tuula Lunden, Eino Koivikko ja Mikko Rautio.

Onnittelut 30-vuotiaalle yhdistykselle!

Raision kaupungin uudessa, viime syksynä hyväksytyssä strategiassa on viimeisenä mutta ei vähäisempänä kohtana Ilmastonmuutoksen hillitseminen. Kaupungin tasolla tavoitteena on mm. joukkoliikenneakselin korostaminen suunnittelussa, joukkoliikenteen edistäminen ja energiankulutuksen vähentäminen.

Vastaavasti vapaa-aikalautakunta on kirjannut strategiaan tavoitteisiinsa yhteisöllisyyden kehittämisen ja vapaa-aikapalvelujen kasvatuksellisen vastuun tiedostamisen etenkin suhteessa ilmastonmuutokseen. Tavoitteenamme on luoda Kirjastotalosta ajankohtaisten teemojen tapahtumatori, jossa niin ilmastonmuutos kuin muut ajankohtaiset asiat saavat tilaa ja huomiota.

Maaliskuun 22. – 27. päivä Kirjastotalossa järjestettävä Pohjoismaisen luonnon teemaviikko tuo vapaa-aikapalvelujen strategiaa käytäntöön. Yhdessä Raisionjokilaakson luonnon-suojeluyhdistyksen, Raision Rinkan ja Pohjola – Nordenin kanssa suunniteltu ja toteutettu tapahtumaviikko on osa YK:n biodiversiteetin teemavuotta 2010.

Tavoitteena on nostaa esiin herkän pohjoismaisen luonnon haavoittuvimpia kohtia, mutta myös tehdä tunnetuksi lähiluontoa ja Raision monia hienoja luontoretkeilykohteita. Toivotavasti yleisö innostuu tutustumaan teemaviikkoon. Erikseen kannattaa erityisesti mainita Martinsalin Luontoilta keskiviikkona 24.3., jossa on mukana monta hyvää asiantuntijaa.

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistyksen ja Raision kaupungin vapaa-aikapalvelujen yhteistyöllä on jo pitkät perinteet. Luonnonsuojeluyhdistys on vuosikymmenien aikana tehnyt monia hienoja aloitteita niin luonnonympäristön kuin rakennetun ympäristön säilyttämiseksi ja vaalimiseksi Raisiossa.

Yksi näistä arvokkaista kohteista on Friisilän verstaalue, jonka säilyttämisaloite tuli juuri Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistykseltä. Yhdistys on myös järjestänyt mielenkiintoista toimintaa alueella. Ja vaikka Luontokoulun toiminta tulevaisuudessa ehkä muuttaakin muotoaan, yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä lapsien ja nuorten ympäristökasvatuksessa tarvitaan jatkossakin.

*Tiina Salo,
Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja*

Jo 30 vuotta Raision luonnon puolesta

Liisa Mainela

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys täyttää huhtikuussa 30 vuotta. Paljon on vuosien varrella saatu näkyvää aikaan. Tämän päivän raisiolaisille on esimerkiksi Friisilän ja Kylä-Klemelän talojen muodostama, yhdistyksen aloitteesta säästynyt vehreä keidas itsestäänselvyys, josta kukaan ei enää luopuisi.

Luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvä kansalaistoiminta eli Suomessa nousukauttaan 1970 ja 1980-luvuilla. Joka puolelle perustettiin Suomen Luonnonsuojeluliiton jäsenyhdistyksiä. Raisiossa perustamistoimia tarkasteltiin 30 vuotta sitten kahden kunnan ja niille yhteisen jokilaakson näkökulmasta. Se toinen kunta oli ja on edelleenkin Rusko.

Niin kuin muuallakin kuulutaan Raisiossa luonnonsuojeluyhdistykseen usein koko perheen tai jopa suvun voimalla. Niinpä esimerkiksi jokavuotisilla, päivän tai kahden pituisilla metsäluonto- ja saaristorekillä on aina ollut mukana väkeä vauvasta vaariin...

Monialaista osaamista ja omistautumista

Kuva: Kari Loikas

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistykselle on tunnusomaista, että sen jäsenistöön on aina kuulunut hyvin monen alan osaajia. Vuosien saatossa on pidetty ”sen seitsemät” talkoot milloin missäkin päin kaupunkia. Talkoissa on tarvittu ja aina käytetty yhtä hyvin kirvesmiehen, tutkijan kuin taiteilijankin työkaluja. Työtä tehden, satoja arki-iltojen ja viikonloppujen tunteja puurtaen syntyi aikoinaan Friisilään esimerkiksi Pajupillin luontonäyttely, ja niin ovat tulleet rakennetuiksi ja kuvitetuilla opastauluilla viimeistellyiksi kaupun-

Puutarhakasvien vaihtopäivä ideoitiin ja toteutettiin Friisilässä ensimmäisen kerran keväällä 1990-luvulla. Kuvassa oikealla Ritva Toivola ja Hanna Loikas, joiden ansiosta kaupunkilaisten suosima tapahtuma sai alkunsa.

kilaisten suuresti suosimat luontopolut Kerttulassa ja Raisionlahdella. Polkurakentamisessa on Raision kaupunki luonnonsuojeluyhdistyksen sopimuskuppanina toki tehnyt raskaimmat työt...

Toinen luonnonsuojeluyhdistykselle tunnusomainen piirre on ollut, ja on edelleenkin halu tehdä yhteistyötä. Viranomaistaholla on kaupunki ollut yhdistyksen luonnollinen yhteistyökumppani. Suomen Ladun jäsenjärjestö Raision Rinkka on alusta saakka ollut läheinen. Rinkkalaisten osuus luontonäyttely Pajupillin ja luontopolkujen tekemisessä ja kunnostamisessa oli hyvin merkittävä.

Vahvasti arvokkaiden luontokohteiden puolustajana

Luonnonsuojeluyhdistyksen pöytäkirjat kertovat toistuvasta ja hyvin monipuolisesta toiminnasta merkittävien paikallisten luonnonarvojen suojelemiseksi ja säilyttämiseksi. Yhdistyksellä on ollut tässä mielessä hyvin vahva ja kauaskantoinen toimijan osa. Esimerkiksi Raisionlahden pohjukan suojelussa oltiin aikoinaan aloitteentekijänä. Ympäristönsuojelulautakunnan perustamista ajettiin menestyksekkäästi jo ennen kuin laki 1980-luvun lopulla määräsi kyseiset toimielimet joka kuntaan.

Tätä työtä ei (Raisiossa) tee kukaan muu kuin me. Näin painokkaasti ja tunteella kuvailin Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistyksen toimintaa vuonna 1998 kirjoituksessa, joka julkaistiin luonnonsuojelupiirin juhlaulkaisussa Suomen Luonnonsuojeluliiton täydessä 60 vuotta. Olen tänään samaa mieltä: Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys on asiantuntijana ja toimijana paikallisesti edelleen korvaamaton. Se tuo kyllä arvovaltaa, mutta on yhdistyksen jäsenille myös melkoinen velvoite: On oltava jatkuvasti valppaana.

Luontokasvatus tärkeä osa toimintaa

Lasten ja aikuisten luontokerhot, lintujen tiirailuillat Raisionlahdella, yölaulajaretket, pöllö- ja lepakoretket, linnunpönttötalkoot, Friisilän kasvitapahtumat ja monet muut vastaavat tapahtumat ovat vuosien varrella koonneet sadoittain kaupunkilaisia luonnon ihmeitä tutkimaan.

Idea järjestelmälliseen luontokasvatukseen liittyvästä toiminnasta alkoi itää luonnonsuojeluyhdistyksessä niihin aikoihin, kun Friisilän ja Kylä-Klemelän rakennuskokonaisuuden säilyttämisestä tehtyä aloitetta ryhdyttiin viemään käytäntöön. Niinpä entiseen Friisilän päärakennukseen perustettiin kaupungin toimesta vuonna 1993 koko Varsinais-Suomen ensimmäinen luontokoulu. Tällä hetkellä luontokoulun jatkon suhteen vallitsee tätä kirjoitettaessa kaupungin taholla hiljaisuus. Koulun toistaiseksi viimeinen työvuosi päättyi keväällä 2009. Luontokoulussa alusta saakka opettajana toiminut Helena Lehtonen jäi eläkkeelle vuotta aikaisemmin. Toistaiseksi viimeisen toimintavuoden koulun opettajan toimi Marjukka Kulmala. Luonnonsuojeluyhdistyksen harras toive on, että luontokoulu lähitulevaisuudessa aloittaa jälleen toimintansa joko Raision omin voimin tai yhteistyössä naapurikuntien kanssa.

Uskollisia ja unohtumattomia...

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja oli Pertti Liitola. Hän veti yhdistystä ensimmäiset kaksi vuotta. Liitola seurasi eri pituisina kausina Lasse Porsanger, Martti Brandt, Liisa Mainela, Rauno Rantanen ja Kari Laine. Nyt puheenjohtajana toimii Jan Hietanen.

Monet yhdistyksen nykyisetkin aktiivijäsenet, kuten esimerkiksi Eino Koivikko, Tuula Lundén sekä Kari ja Hanna Loikas ovat olleet toiminnassa mukana alusta tai lähes alusta saakka. Lintuasiantuntija Kauko Häkkipää kuului jo yhdistyksen ensimmäiseen hallitukseen. Kaukon Raisionlahdella vetämällä linturekillä kulkee nyt toinen jollei jo kolmas raisiolainen lintuharrastajakupolvi. Pekka Sundholmin, joka pitkään hoiti mm. luonnonsuojeluyhdistyksen varainhankintaa ja taloutta, toiminta Metsäsylltlyn sekä Friisilän ja Kylä-Klemelän rakennusten ja miljöiden säilyttämiseksi oli korvaamattoman arvokasta kotiseututyötä. Rauno Rantanen vei puheenjohtajuuskautellaan yhdistyksen nettiaikaan perustamalla sen ensimmäiset kotisivut. Martti Brandt († 1994) puolestaan oli yhdistyksen alkuaikojen luontoretkien innokas ja aina yhtä hyväntuulinen vetäjä.

Ritva Toivola († 2000) on yksi mieliin ja luonnonsuojeluyhdistyksen historiaan jääneistä henkilöistä. Yksi Ritvan aikaansaannoksista on Friisilän ja Kylä-Klemelän pihojen kasvillisuuskartoitus, jota ilman olisi iso osa raisiolaista kulttuurikasviperintöä hävinnyt jälkiä jättämättä.

Kuva: Kauko Häkkipää

Yhdistyksen vuosittaisissa linnunpönttötalkoissa on tehty satoja linnunpönttöjä jo 1980-luvun puolivälistä asti. Kuvassa pönttöjen äärellä Samuli Häkkipää ja Lasse Porsanger.

Talvi tuli takaisin!

Riikka Susi

Viime vuosina talvet ovat olleet suorastaan surkeita. Tammikuulle asti on saattanut kävellä pikkukengissä, ellei sitten vesisade ole pakottanut kulkijaa turvautumaan kumisaappaisiin. Talvi 2007-2008 oli ennätyksellisen leuto: jouluhelmikuun keskilämpötila Helsingin Kaisaniemen mittauspisteessä oli +1,4 °C. Arvo on vuodesta 1900 lähtien suoritetuista mittauksista suurin. Niin sanottu pysyvä lumipeite saapui Helsinkiin vasta 2.3.2008 ja viipyi maassa 9 päivää. Turun suunnalla tilanne oli samankaltainen. Viime talvi 2008-2009 oli edellistä jo hieman talvisempi. Sakea lumipyry toi pysyvän lumipeitteen Etelä-Suomeen 22-23. tammikuuta, minkä jälkeen kävi pakkaneinkin yli 15 asteessa. Ilmatieteenlaitoksen lumitilastojen mukaan lunta oli Turun seudulla helmikuun puolessa välissä vähäsen ja maaliskuun puolessa välissä jopa enemmän, yli kymmenen senttiä.

Jos muutamasta edellisestä talvesta mieliin on jäänyt vesisateisia tai vähälumisia mielikuvia, niin talvea 2009-2010 voidaan jo joulun ja tammikuun perusteella muistella hyvällä. Vielä marraskuun lopussa oli lauhaa, mutta jo 2. joulukuuta alkoi terminen talvi. Tämä tarkoittaa vähintään viiden vuorokauden jaksoa, jolloin vuorokauden keskilämpötila pysyy nollan alapuolella. Pysyvä lumi satoi joulukuun puolivälin tietämillä ja joulua edeltävällä viikolla paukkui lähes 20 asteen pakkas. Jouluksi sää hieman lauhtui, mutta pakkasen puolella pysyttiin, mikä takasi valkoisen joulun ensimmäisen kerran moneen vuoteen! Joulun jälkeen lunta pyrytti useana päivänä lisää ja uudenvuodenyönä pakkasta oli viitisentoista astetta. Ilma kuitenkin kylmeni edelleen ja 2-3. tammikuuta Turun seudulla mitattiin yli 20 asteen pakkaslukemia. Sää jatkui kylmänä ja loppiaisena Turun Artukaisten mittausasemalla mitattiin -22 astetta kymmeneltä aamupäivällä. Loppiaisena jälkeen sää on Turun seudulla jatkunut talvisena. Lumi on pysynyt maassa ja myös puissa, sillä selvästi plussan puolelle sää ei ole lämmennyt kertaakaan tammikuun loppuun mennessä.

Pakkasta loppiaisena, -23°C Kuva: Riikka Susi

Suomen talvet verraten lauhjoja

Suomi sijaitsee niin sanotussa kylmänlauhkeassa ilmasto-vyöhykkeessä. Tätä vyöhykettä kutsutaan myös lumimetsä-ilmastoksi, sillä keskimäärin talvet näillä leveysasteilla ovat lumisia, vaikka 2000-luvulla onkin ollut lauhaa. Meillä talvi on kuitenkin melko lauha verrattuna pohjoisen havumetsävyöhykkeen muihin, mantereisempiin alueisiin. Helsingissä tammikuun keskilämpö-

tila on noin $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$, kun taas samoilla leveysasteilla sijaitsevassa Siperian Jakutiassa lähes $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$. Golfvirta lämmittää pohjoista Atlanttia ja valtamereltä puhaltavat lauhat tuulet Pohjoismaiden aluetta. Myös Itämeri vaikuttaa maamme rannikon sähän, sillä se tasaa lämpötilan vaihtelua vuodenaikojen välillä.

Suomen ilmasto on niin kutsuttu väli-ilmasto, jossa on sekä meri- että mannerilmaston piirteitä riippuen siitä, mistä päin ilmapirtaukset tulevat. Maamme sijaitsee keskileveysasteiden länsituulten vyöhykkeellä, jossa trooppiset ja polaariset ilmapirtaukset kohtaavat. Riippuen siitä, missä läheiset matala- ja korkeapaineet sijaitsevat, Suomeen virtaa joko lauhaa ilmaa lounaasta tai kylmää ilmaa pohjoisesta tai idästä. Talvisin lounaistuulet yleensä vallitsevat, mutta joskus Siperian suunnalta pääsee virtaamaan kylmää ilmaa pidempiä aikoja. Pohjoinen kylmä ilmapirtaus on tänä talvena ja etenkin tammikuussa ollut vallitsevana ja tuonut mukanaan kireitäkin pakkasia.

Maaeläinten talvi

Talvi on Suomen leveysasteilla luonnon selvä lepokausi. Yksivuotiset kasvit kuolevat ja monivuotiset kasvit, kuten puut ja pensaat, keräävät kasvuun seuraavana vuonna hyödynnettävät rakennusaineet varteen ja juuristoon talven ajaksi. Vaikka kasvit uinuvat lumen alla, moni eläin käyttää niitä ravinnokseen talvellakin. Nisäkkäistä useimmat ovat talvella aktiivisia eli liikkuvat ja etsivät ravintoa, mistä kertovat monenlaiset jäljet luonnossa. Pohjoisilla lajeilla on monia sopeumia kylmissä ja lumisissa olosuhteissa selviytymiseen. Nisäkkäät vaihtavat talveksi kesäturkkia tiheimmään ja pidemmän talviturkin. Esimerkiksi metsäjänis ja kärppä vaihtavat talven tullen valkoiseen talviturkkiin ja orava harmaanruskeaan, jota pedoilta suojautuminen olisi helpompaa. Talviturkin vaihtaminen määräytyy pitkälti vuoden valaistusrytmin mukaan. Tämän vuoksi leutoina, lumettominakin talvina näkee valkoisia metsäjäniksii. Kunnan lumitalven sattuessa metsäjänis on kuitenkin paremmin varustautunut lumiolosuhteisiin kuin sukulaisensa rusakko, joka on eteläisempi laji. Metsäjäniksellä on valkean talvisuojavärin lisäksi leveämmät käpälät, joilla sen on helpompi liikkua hangessa. Monet kasvinsyöjät, kuten hirvi, etsiytyvät uusille ruokamaille. Hirvi syö kesäisin lehtipuiden ja pensaiden lehtiä ja versoja sekä ruohovartisia kasveja kuten horsmaa. Talvisin hirvi syö nuorten koivujen silmuja sekä tekee tuhojaan mäntytaimikoissa syöden taimien vuosikasvuja. Toisin kuin edellä mainitut, jotkin nisäkkäät ahkerovat syksyllä ja keräävät vararavintoa viettääkseen talven nukkuen talviunta tai vaihtuen horrokseen. Karhu, mäyrä ja supikoira nukkuvat talviunta, jossa eläimen ruumiinlämpö pysyy melko tasaisena, kun taas siili, lepakot, koivu- ja tammihiiro vajoavat talvihorrokseen. Horroksessa esimerkiksi siili alentaa ruumiinlämpöään ja hidastaa aineenvaihduntaansa. Se pitää elintoimintojaan yllä polttamalla suurienergistä ruskeaa rasvakudosta. Varsinkin nuorista yksilöistä moni menehtyy talvihorroksen aikana. Vaihtolämpöiset eläimet, kuten kyy, sisilisko ja sammakot vaipuvat kylmähorrokseen, jossa ruumiinlämpö laskee lähelle nolaa.

Pienimmät nisäkkäät, kuten hiiret ja myyrät, pyrkivät selviytymään talvesta piilotellen suojassa lumen alla. Pehmeä lumi on suureksi osaksi ilmaa ja koska ilma on hyvä lämmöneriste, myös lumi toimii hyvänä eristeenä. Alkupalvella pesä on usein maakolossa, mutta lumi-peatteen kasvaessa esimerkiksi myyrät rakentavat heinistä maan pintaan lumen ympäröimän

talvipesän. Pelloilta näitä pesiä tunneleineen saattaa löytää satamäärin lumen sulettua. Etenkin kovilla pakkasilla lumella ei välttämättä näy minkäänlaisia pikkunisäkkäiden jälkiä, sillä ne viettävät keskitalvella lähes kaiken aikansa lumen suojassa. Lumi toimii nimenomaan lämpösuojana, mutta lumen alla ne ovat myös piilossa pedoilta. Joskus lumenalaisesta turva- paikasta on kuitenkin lähdettävä hangelle seikkailemaan, joko ruoanhakuun tai kotikolon ilman käydessä liian hiilidioksidipitoiseksi. Tällöin saattaa käydä niin huonosti, että esimerkiksi pöllö nappaa hangella vilistävän myyrän ja jättää pehmeään lumeen käyntikortiksi siipikuivionsa.

Pöllöt, monet muut petolinnut, varislinnut, tiaiset ja metsäkanalinnut ovat esimerkkejä Suomeen talvehtimaan jäävistä siivekkäistä. Monet kuitenkin muuttavat talveksi etelämmäs, jotkut jopa maapallon toiselle laidalle, kuten lapintiira. Useimmat linnut ovat talvella päiväaktiivisia, jolloin aikaa ravinnon etsimiseen on keskitalvella vain muutama tunti. Talviyön viettämisessä on linnuilla erilaisia tapoja. Varis- ja petolinnut sekä jotkin pienemmät linnut kuten keltasirkku, tilhi ja käpylinnut yöpyvät puiden oksilla. Tikat ja tiaiset hakeutuvat yöksi puiden koloihin ja pönttöihin, jotka toimivat ainakin tuulensuojina. Metsäkanalinnut ja urpiainen kaivavat kieppejä eli lumionkaloita yöpymispaikoikseen. Tavallisimmin varpunen, naakka ja tiaiset löytävät kaupungeista melko lämpimiäkin yösisjoja.

Selkärangattomat eläimet vaipuvat kylmähorrokseen, sillä ne ovat vaihtolämpöisiä. Saman lajin yksilöt talvehtivat yleensä samassa kehitysvaiheessa, joko munina, toukkina, koteloina tai aikuisina. Esimerkiksi nokkosperhonen ja huonekärpänen talvehtivat aikuisina. Suurin osa Suomen suurperhosista talvehtii toukkina ja koteloina.

Talvi veden alla

Kesällä järvien vesi on luonnollisesti lämpimintä pinnassa, jota aurinko lämmittää. Syksyllä pintaveden lämpötila alkaa laskea, kunnes se on yhtä viileää kuin pohjavesi. Tällöin järvessä tapahtuu syystäyskierto, jolloin samanlämpöinen vesi sekoittuu. Talvea kohti mentäessä pintavesi kylmenee edelleen ja saavuttaa noin nollan asteen lämpötilan. Painavin, neliasteinen vesi vajoaa järven pohjalle.

Kylminä talvina vesistöjä peittää jääkansi ja jään päällä on parhaimmillaan paksult lunta. Tällöin jään alla on pimeää ja hiljaista, mutta kalat tulevat hyvin toimeen kuulo- ja kylkiviiva-aistinsa turvin. Ne ovat kuitenkin hyvin hidaslukkeisia. Kalat eivät kasva talvella, mikä ilmenee suomujen ”vuosirenkaista”. Tämän vuoksi niiden ravinnontarvekin on vain murto-osa kesän tarpeesta. Eräs talvinen vedenalainen erikoisuus on ruutana. Se voi elää matalissa, rehevissä ja lähes hapettomissa lammissa kaivautumalla pohjamutiin ja tuottamalla tarvitsemansa hapen elimistönsä kemiallisissa prosesseissa.

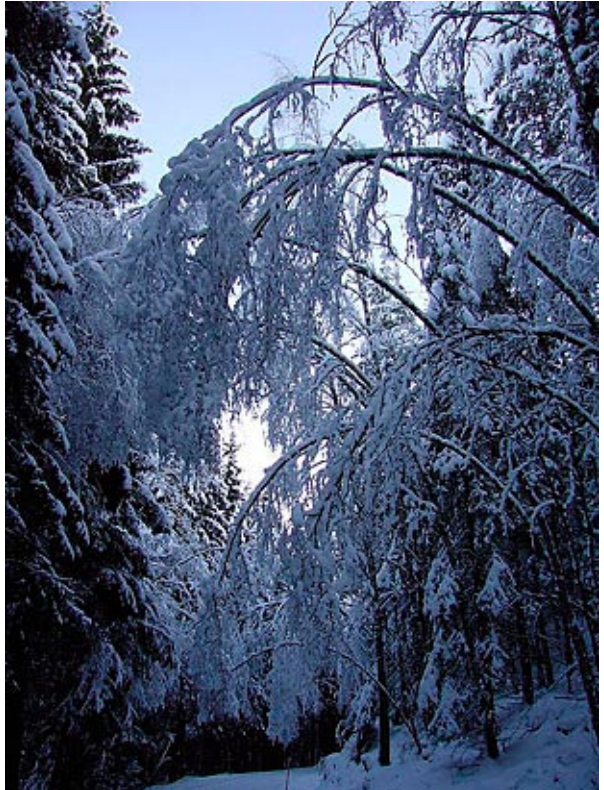
Matalille, pienehköille ja reheville järville ja lammille (esim. Turun Kaks Kerranjärvi) jääpeite merkitsee kylminä talvina happitilanteen huononemista. Jään alla kasviaineksen hajoaminen kuluttaa happea, mikä kevättalvella voi johtaa jopa kalojen joukkokuolemiin. Vuolaasti virtaavissa vesissä tätä ongelmaa ei ole, sillä ne pysyvät yleensä ainakin osittain sulina ja saavat happitäydennystä läpi talven.

Ihmiselle talvesta sekä hyötyä että haittaa

Sääolosuhteet jakavat mielipiteitä aina. Parina edellisenä talvena, kun ilma on ollut mukavan leuto ja maa pitkään lumeton, yleinen puheenaihe on ollut maiseman synkkyys ja pimeys. ”Oi kun olisi lunta, niin olisi paljon valoisampaa!”. Tänä talvena lunta satanut niin, että kaupungin aurakoneilla ja tiekarhuilla on riittänyt töitä. Hiihtolatuja on ilmestynyt sinne tänne ja sukset ja muut talviurheiluvälineet ovat loppuneet kauppoista paikoin kokonaan. Laskettelukin on ollut mahdollista eteläisintä Suomea myöten ja kaudesta näyttäisi tulevan pitkä. Talviurheilukin kuitenkin menettää mielekkyytensä, jos pakkasta on liikaa. Tänä talvena pakkasen on useasti laskenut alle -15 asteen ja saanut sisälämpötilatkin painumaan kerrostalokodeissa alle 20 asteen. Tämä on saanut ihmiset valittamaan kylmästä.

Kylmä talvi asettaa haasteita niin energian- ja lämmöntuotolle, talotekniikalle kuin ajoneuvoillekin. Autojen kylmäkäynnistys kuluttaa runsaasti polttoainetta ja moni kulkupeli jää tienvarteen kylmästä johtuvan vian takia. Myös yllättävän paksu jää kaukana avomerellä aiheuttaa hankaluuksia niin rahti- kuin matkustaja-aluksillekin. Tästä esimerkkinä Nordlandia -aluksen juuttuminen jäihin vähän matkan päässä Helsingin satamasta 28. tammikuuta. Kovat pakkaset lisäävät sähkön tarvetta, sillä sadat tuhannet kotitaloudet ja muut rakennukset on pidettävä lämpiminä. Lisäksi vesiputket saattavat jäätyä ja poksahdella rikki, niin kuin Turun keskustassa kävi 30. tammikuuta, kun kaukolämpöputki rikkooontui Linnankadun ja Aurakadun kulmassa.

Kylmistä ilmoista ja lumesta on kuitenkin myös joitakin hyötyjä. Varhain satanut lumi eristää maanpinnan pakkasilmasta ja estää syvän, rakennuksille sulaessaan haitallisen roudan syntyä. Toisaalta routa kuohkeuttaa peltoja. Maan jäätyessä puunkorjuu metsistä helpottuu, kun painavat metsäkoneet pääsevät kosteisiinkin korpiin vaivatta. Myöskään maastoon ei tällöin jää yhtä rujan näköisiä jälkiä kuin sulaan maahan. Paksu lumikerros taas suojaa monia kasveja, kuten arvokkaita puutarhalajikkeita pakkasen purevuudelta.

Lumen painon alla taipuneita koivuja Kuva: Riikka Susi

Kevättä kohti

Vaikka talvi on Suomessa verraten leuto, on se kuitenkin melko pitkä vuodenaika. Lapissa talvi kestää jopa seitsemän kuukautta, kun taas Ahvenanmaalla ja Lounais-Suomessa talvi ei saavu kunnolla lainkaan tai kestää kunnan lumitalven yllättäessä noin neljä kuukautta.

Tämä talvi vaikuttaisi kunnolliselta, toisin sanoen jo joulukuussa alkaneet talvikelit näyttäisivät jatkuvan vielä pitkään. Ennusteiden mukaan kovemmat pakkasetkin jatkuvat vielä helmikuulle saakka. Myös keväästä saattaa tulla totuttua viileämpi, sillä suuressa osassa Eurooppaa maa on kylmennyt pakkasten takia ja maassa on paikoin melko paljon myös lunta. Tämä hidastuttaa keväällä ilmassojen lämpenemistä. Kevääseen on kuitenkin vielä matkaa, vaikkakin nyt tammikuun lopulla kirkkaina päivinä on saattanut pihapuusta kuulla jo talitiaisen tititystä.

Seuraava talvi saattaa säilyttään olla jälleen surkea, joten nyt ottakaamme nyt kaikki ilo irti lumesta, pakkasesta ja järvien ja merien paksusta jäästä!

Lähteet

Havas. P & S. Sulkava. Suomen luonnon talvi. Kirjayhtymä, 1987.

Kylmyys vyöryy esteettä Siperiasta. Turun Sanomat. 10.1.2010.

Pohjoisen luontomme talvi. <http://www oulu.fi/northnature/finnish/Suomi/talvihak1.html>

Miten Itämeri pelastetaan?

Jäsenilta Tornilassa (Tornikatu 9, Tornitalo 1.krs) tiistaina 16.3. klo 18.00.

Itämeri-lähettiläs Marjukka Kulmala opastaa meidät aaltojen alle meren salaisuuksiin. Luomme katsauksen Itämeren keskeisiin ympäristöongelmiin ja tutustumme sisarjärjestömme Luonto-Liiton Itämeri-lähettiläskiertueeseen. Lisäksi kuulemme, mitä peruskoululaiset ajattelevat Itämeren suojelusta ja meidän aikuisten perinnöstä lapsillemme. Tervetuloa kaikki Itämeren ystävät! Kahvitarjoilu

Lasten luontokerho

Lasten luontokerho jatkaa torstai-iltaisin maaliskuussa. Etusijalla syksyllä aloittaneet. Tiedustelut: Marjukka Kulmala p. 050-5243278 / marjukka.kulmala@kolumbus.fi

Luontokerhon puuhia syksyllä 2009

Marjukka Kulmala, kerhotäti

Lumikon toiminnan keskeytys poiki sentään jotain pientä hyvää! Syksyllä kokoontui kymmenenä torstai-iltana 14 lapsen ja yhden aikuisen luontokerho. Vetäjänä toimi Marjukka Kulmala, joka viime lukukaudella työskenteli luontokoulunopettajana. Seuraavassa kooste kerhon teemoista:

Syyskuun 10. aloitettiin kauniissa loppukesän tapaisessa säässä. Ensін tietysti tutustuimme toisiimme ja esittelimme omat nimemme luonnonnaiskirjaimilla. Olosuhteet olivat myös mainiot ympäristöön tutustumiseen ja kiipesimmekin Pikku-Kuualle. Erityisesti Raision ulkopuolelta tulleet lapset olivat hämmästyneitä hienoista maisemista ja jotkut toivat vanhempansakin paikalle seuraavana viikonloppuna! Kerholaisiahan oli myös Maskusta ja Naantalista. Suurmaiseman lisäksi kallion pinta luupeilla tutkittuna teki vaikutuksen kerholaisiin.

Toisella kerhokerralla aloitettiin hippaleikillä, jossa sudenkorenon toukka saalisti sammakonpoikia. Loppu aika käytettiin luonnollisesti lammen elämää tutkimalla ja nähtiin sekä edellä mainittuja otuksia että monia muitakin.

Seuraavalla viikolla saimme edelleen nauttia mukavista syyskeleistä ja teemana olivat sienet. Leikin avulla saimme selville, että sienet ovat tärkeitä puiden apulaisia ja saavat palkaksi sokeria. Etukäteen eräs tuttava epäili, mahtavatko lapset innostua sienistä, mutta epäily oli turha! Sieniä kannettiin koriin niin suurella innolla ja vauhdilla, että ohjaaja ei meinannut perässä pysyä. Hiidenkiviluolassa eläydimme sienten maanalaiseen elämään. Suurin osa sienistä jäi metsään tutkimisen jälkeen, mutta muutama lakki jätettiin luontokoululle paperin päälle. Tämä tehtiin, jotta saataisiin selville, mihin sienen maanpäällisiä osia tarvitaan. Tämän selvittäminen jäi lasten luontokerholäksyksi.

Kuva: Kari Loikas

Viikon aikana sienipaperille oli kuivahtaneiden toukkien lisäksi jäänyt hienot itiökuviot eli selvisihän se itiöemän tarkoitus. Sitten lähdettiinkin metsään Elsa Beskowin Tonttulan lapsien hengessä. Ihanasta klassikkokirjasta saimme vinkkejä, mitä oikeat metsätonttulapset tekevät. Seikkailimme saniaisviidakossa, lepakkolammella, sammaleisessa kivikossa ja tapasimme melkein oikean vuorenpeikonkin, joka pelotteli lapsia. Onneksi kaikki pääsivät ehtiiin nahoin tonttuäidin luokse!

Syksyn värit innoittavat taiteiluun, joten viides kerhokerta pyhitettiin estetiikalle. Ensin kehystettiin Lumikon puutarhasta hienoja tauluja ja käytiin ihaillemassa niitä. Sitten tehtiin materiaalinhakukierros, jotta saatiin aineksia ovikoristeeseen. Tämä tehtiin Y:n muotoisen kepin haaraan juuttinarujen väliin pujottelemalla. Jotkut ehdivät tehdä vielä kaulakorunkin. Nyt alkoi jo pimeys vaivata, koska syksy alkoi olla niin pitkällä.

Kuudennella kerralla turvauduimme suosiolla sisätiloihin, vaikka sadetta ei edelleenkaan saatu. Pimeässä illassa luonnontutkiminen vaan on hieman haasteellisempaa. Alussa kuitenkin kävimme kedolla keräämässä erilaisia siemeniä, joita sitten mikroskooppailimme suurella innolla. Kerholaiset osasivat lyhyen kurssituksen jälkeen käyttää mikroskooppeja todella hienosti. Siementen lisäksi luontokoulun kokoelmista löytyvien ötököiden tutkiminen oli elämyksellistä.

Seitsemäs kerho vietettiin Lumikon yläkerrassa luontokuvien ja –tarinoiden parissa. Ensin sepitettiin ryhmissä selostuksia maisemakuvien pohjalta. Sitten etsittiin vanhoista luontolehdistä kuvia, joista kerholaiset tekivät omia luontosarjakuviaan.

Suuraavalle viikolle osui Halloween, joten teemaa hyödynnettiin myös kerhossa. Kuulas ja pimeä ilta oli oivallinen tähtitaivaan tarkkailuun ja niinpä suunnistimmekin heti ensimmäiseksi makuualustojen kanssa kalliolle makailemaan. Tähtien lisäksi kiikaroimme kuun meteoriittikraattereita. Luontokouluun sisälle pääseminen edellytti rohkeuskoetta; käsi piti työntää ämpäriin, jossa oli erään elion sisälmykset! Kun kaikki olivat kunnialla tehtävästä suoriutuneet, valkeni, että kyseessä oli rappusella hohtavan kurpitsanpään sisälmykset. Ovat-han kasvitkin eliöitä! Sisällä kerrottiin kynttilänvalossa kummitustarinoita ja sitten päästiin tutkimaan kynttilävalaistuksessa eläinkalmistoa. Kerholaiset selvittivät, mikä oli kissankallo, lampaanjalka, lehtokurpan ja lahnan luuranko, hirven hammas jne. Toivottavasti kukaan ei nähnyt painajaisia! Lopuksi sentään valot sytytettiin.

Yhdeksäs kerho taisi jäädä monille mukavimpana mieleen, koska hengenravinnon lisäksi saatiin myös ruumiinravintoa. Aloitimme kuitenkin ”tekemällä töitä” eli kävimme metsässä kätkemässä hohtavia eläintensilmiiä eli heijastimia, joita sitten taskulampuilla etsimme. Sillä aikaa luonnonsuojeluyhdistyksen miesvahvistus oli saanut nuotion roihuamaan ja pääsimme paistamaan luomumakkaraa. Palanpainikkeeksi termoksesta löytyi lämmintä marjamehua. Jälkiruuaksi paistoimme tikkupullia. Ilmeisesti se oli monille ensimmäinen kerta, ainakin kommentit olivat hämmästyneen ihastuneita.

Viimeinen kerho sijoittui marraskuun puoliväliin. Me aloitimme siis hyvällä omallatunnolla jouluvalmistelut tekemällä joulukortteja luonnonmateriaaleista. Punaisista prässätyistä lehdistä, tuohesta, siemenhahtuvista yms. saa hienoja kortteja!

Tällainen oli luontokerhomme syyskausi. Lapset olivat innokkaita ja aktiivisia ja vetäjäkin teki parhaansa. Keväällä jatketaan uusilla aiheilla ja pääosin samalla porukalla. Toivottavasti luontokerho jää pysyväksi osaksi yhdistyksen toimintaa!

Alkutalven hiljaisuutta

Kari Ennola

Laitan metsäsukset jalkaan, kiinnitän ahkion vetovyön lantiolleni ja suuntaan sukseni lähimmälle suolle. Ahkioon olen pakannut tarvikkeet muutaman päivän tarpeiksi. Lämmin untuvapussi suojaksi pakkaselta, muutama solumuovinen alusta suojaamaan maan kylmyydeltä, kankainen kota sekä evästä ja lämpimiä vaatteita. Leveydestään huolimatta suksset uppoavat syvälle höttöseen pakkaslumeen, vaikkei se muuten paljoakaan matkantekoa hidastakaan.

Kotani pystytän tutun metsäsaarekkeen suojaan. Kerään lähiympäristöstä pienen kasan tervaskantoja, jotka pilkon pieniksi klapeiksi. Aivan kodan vierestä en kantoja kerää, sillä ne olen säästänyt pahan päivän varalle, jolloin olen liian väsynyt keräämään puita kauempaa. Laitan pienen puun kodan keskelle ja vuolen sitä vasten pari kiehistä. Sytytän kiehiset palamaan ja liekkien kasvaessa lisään siihen puita. Kodan keskellä palava tuli tuo ihanan lämmön pakkasen keskelle.

Talvinen keidassuo on hiljainen. Puille satanut lumi nielee sisuksiinsa kaikki liikenteen ja ihmisten äänet. Jopa eläimet ovat kaikessa hiljaisuudessa keskittyneet tärkeimpään eli ruuan hankkimiseen. Äkkiseltään näyttää kuin kaikki elämä suolta olisi kadonnut. Keskellä suoaukeaa voin tyynenä päivänä aistia harvinaisen hetken: täydellisen hiljaisuuden.

Alkutilven lumihanki on lähes rikkomaton. Vain satunnaiset ketun tai nädän jäljet leikkaavat muuten tasaisen hangen. Pienet jäljet hangella männyn näreeltä toiselle paljastavat uhkarohkean peltomyyrän käyneen seikkailulla hangen pinnalla. Puille satanut lumi yhdessä yöllisen pakkashuurteen kanssa on muovannut puista pieniä patsaita. Tammikuun matalalta paistava auringonpaiste on liian voimaton tiputtamaan lunta puista.

Vaikka useimmat linnut ovatkin jo muuttaneet etelämmäksi, ovat sitkeimmät jääneet. Luontokuvaajien haaska on houkuttellut paikalle korppeja ja edellisesänä syntyneen nuoren maakotkan. Teeret ja harvalukuiset riekot etsivät yöllä suojaa kiepistä. Metsäsaarekkeessa voi utelias tintti tulla katsomaan ohikulkijaa. Tai sitten voi kuulla käpytikan tai pohjantikan naputusta sen etsiessä ruokaa. Lämpiminä tammikuun aamuina innokkaimmat teerikukot käyvät jo varaamassa kevään turnajaispaikkoja.

Lounaisen Suomen keidassuot ovat viimeisiä lähes koskemattoman luonnon saarekkeita tällä seudulla. Itselleni ne ovat tarjonneet mitä mainioimpia retkikohteita jo kolmenkymmenen vuoden ajan.

Kolmenkymmenen vuoden aikana niiden eläimistö on kokenut muutoksia. Kun vielä kymmenen vuotta sitten lähes kaikki kauriiden jälkihavainnot olivat valkohäntäkauriin jälkiä, niin nykyisin jo neljä viidestä jälkihavainnosta koskee metsäkaurista. Suden jäljistä on varsinkin Vaskijärven luonnonpuiston ympäristössä tullut arkipäiväisiä, hyvällä onnella voi kuulla susilauman ulvontaa. Onnistuneen haaskaruokinnan ansiosta maakotka on asettunut pesimään alueella. Lauujoutsenkin on palannut pesimään alueen järville ja ruokailevia lintuja ja niiden jälkiä näkyy pienienkin suolampareiden ääriellä.

Päinkin vastaisia esimerkkejä on. Viimeaikaiset vähälumiset talvet ovat heikentäneet alueen riekkokantaa ja saattavat koitua sen turmioksi. Soiden reunaosien ojituksen ovat monin paikoin kuivattaneet soiden keskiosia ja laajat allikkoalueet ovat kutistuneet, mikä on heikentänyt monien vesilintujen ja kahlaajien elinoloja.

Myös alueiden luonne on muuttunut. Kolmekymmentä vuotta sitten suojelualueiden läheisyyteen tehtyjen laajojen aavistushakkuiden aukeat ovat peittyneet nuoreen männikköön. Monet soiden läheisyydessä olleet asuintalot ovat kylmenneet. Metsäautotiet ovat saaneet lukitut puomit. Kaikkien näiden seurauksena alueiden luonne on tullut erämaisemmaksi. Enää lähitalojen ja liikenteen ääni ei kannu suolle kuten aiemmin.

Nuorina poikasina vietimme viikon kesälomastamme Kajavajärven rannalla. Paria vuotta myöhemmin luonnonpuiston laajentuminen teki alueella liikkumisesta laitonta. Nyt seuraava puiston laajennus jättää alleen perinteisen kotapaikkani puiston laidalla. Vielä niitä soita kuitenkin riittää retkeilijällekin, mutta puhutaan retkeilyreitien ja kansallispuistojen muuttamisesta maksullisiksi. Onneksi jokamiehen oikeudet ovat vielä voimassa, mutta tulevasta ei tiedä. Iloitkaamme siis niistä mahdollisuuksista mitä meillä nyt on.

Lajittelen, siis ajattelen...

Marja Hietala

Leena Lajittelija oli jo oppinut ja opettanut perheelleenkin, ettei mitä tahansa lasia sovi laittaa lasinkeräykseen eikä joululahjojen papereita paperinkeräykseen. Kartonkia oli kerätty ahkerasti erikseen ja kompostori hankittu. Siinä vaiheessa, kun aloitettiin polttokelpoisen ja kaatopaikkajätteen erottelu, alkoi Leena innokkaasti perehtyä kotiin tulleisiin ohjeisiin ja kerätä omaan astiaansa myöhemmin kaatopaikalle toimitettavaa jätettä. Kuitenkin vähitellen tuli eteen tilanteita, joissa Leena joko huomasi tai ainakin arveli tehneensä virheitä jätteen loppusijoituspaikkaa valitessaan tai ei millään keksinyt, mihin jokin jäte kuuluisi. Eivät lajitteluongelmat sentään aivan yöunia vieneet, mutta monesti Leena pohti asioita ääneenkin – saaden osakseen usein huvittuneita kommentteja: ”Ei sitä nyt niin tosissaan tarvitse ottaa ” tai ”Suurin osa ei kyllä välitä yhtään siitä, mihin mitäkin jätteitä laittaa.” Leena oli kuitenkin vakuuttunut siitä, että jokainen voi vaikuttaa ratkaisullaan maapallon tulevaisuuteen, ja halusi tehdä oman osuutensa.

Erityistä pohdintaa herättivät erilaiset muovit. Mistä nyt sitten tiesi, mihin mikäkin kuului? Entä hiusslakkapullo – sehän on metallia, mutta sisältää myös muoviosia. Tai sinappituubi – kuuluiko muovikorkki polttokelpoiseen jätteeseen? Kaatopaikkajäteastian viereen ilmestyi toinen astia, jonka kylkeen olisi voinut piirtää ison kysymysmerkin. Leena muisteli vanhoja, pula-ajan eläneitä sukulaisia, jotka eivät halunneet heittää pois mitään, koska ”aina sitä voi vielä tarvita”. Hän näki mielessään kuvan itsestään vanhuksena, jota ympäröi vuori tarpeettomia tavaroita, joita hän ei ollut osannut lajitella.

Hiljalleen kasvoi jonkinlainen myötätunto heitäkin kohtaan, jotka jättävät epämääräisen kasan jätteitä keräysastioiden viereen. Näkyisikö valvontakameran kuvassa suunnitelmallinen hiippailija vai epätoivoisesti astioiden tekstejä ja käsissään olevia tavaroita tutkiva ja hiuksiaan harova kunnon kansalainen, joka loppujen lopuksi syöksyisi paikalta syyllisyydentuntoisesti sivuilleen vilkuillen. (Metsiin yksityisiä kaatopaikkoja pystyttäviin ei tämäkään myötätunto sentään ulottunut.)

Onneksi kotiin tulleiden lajitteluohjeiden lisäksi lisätietoa varsin yksityiskohtaisestikin löytyi Turun seudun jätehuollon nettisivuilta. Aakkosellisesta Jätteiden ABC –luettelosta löytyi kohtalo hiuslakkapullolle (Aerosoli tölkki: tyhjän voi laittaa metallikeräykseen) ja sinappituubille (tosin kohdasta Majoneesituubi: tyhjänä metallikeräykseen, korkki paikoillaan hajuhaitan välttämiseksi). Listalta löytyi jätettä jos jonkinlaista, makuupussista mopoon ja nenäliinasta nitojaan. Kohta ”Korppu” ihmetytti hieman: samassa listassa kinkunrasvan ja kasviöljyn kanssa se toi ensimmäiseksi mieleen syötävän korpun, jota Leena ei kovin hankalana sijoitettavana pitänyt. Linkin takaa löytyi kuitenkin disketti, jota ei kaikei kannattaisi ruveta jauhamaan korppujauhoiksi sen enempää kuin kompostoimaankaan. Polttokelpoiseksi se sentään luokiteltiin, mitä Leena ei olisi heti arvannut. Tässä kohtaa hän purskahtikin jo nauruun ja arveli, ettei lajittelusta kannata tehdä ongelmaa. Kunhan parhaansa yrittää, on suunta aina entistä parempi. Tavallisen ihmisen tekemä yksittäinen lajitteluvirhe tuskin aiheuttaa ekokatastrofia. Tietysti tärkeintä on jätteiden määrän vähentäminen, minkä Leena oli jo pohdintansa lomassa monesti luvannutkin.

Suihkumyssyjä ei Leenan jätteistä löytynyt, mutta niidenkin kohtalo piti tarkistaa ihan mielenkiinnon vuoksi. Ohut on yleensä polttokelpoinen, paksu taas voi olla PVC-muovia ja kuuluu kaatopaikkajätteisiin!

Lisätietoa löytyy osoitteesta: <http://www.tsj.fi>

Turun seudun jätehuollon opastusta kotitalouksien jäteasioissa paikallispubelun binnalla: 0200 47470 arkisin klo 9-16.

Topinojankaatopaikan jätteiden lajittelupiste. Kuva: Kari Ennola

Mitä mieltä susista?

Salme Kangassalo

Raision lukion entinen oppilas, nykyisin Joensuussa biologiaa opiskeleva Maiju Rinne teetti yhdelle nykyiselle opiskelijaryhmälle lukiolaisten susiasenteita mittaavan kyselyn. Hän aikoo teettää myöhemmin saman kyselyn joensuulaiselle ryhmälle ja verrata sitten itä- ja länsisuomalaisten lukiolaisten suhtautumista susiin. Raisiolaisessa ryhmässä opiskelijoita oli 33 (joista naisia 18 ja miehiä 15), joten otos oli aika pieni.

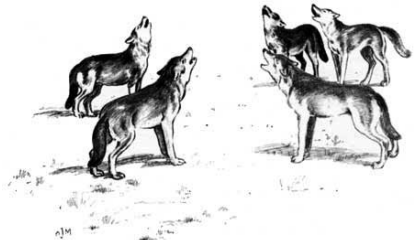
Suomessa on viime syksynä valmistunut laajempi Taloustutkimuksen teettämä suurpedot.fi -sivuilla julkaistu tutkimus suomalaisten suhtautumisesta suurpetoihin. Tutkimuksen mukaan itäsuomalaiset pelkäävät sutta vähemmän kuin länsisuomalaiset ja naiset suunnilleen kaksi kertaa enemmän kuin miehet. 15-24 -vuotiaista suomalaisista nuorista 31% ilmoitti pelkäävänsä sutta. Tulokset olivat suunnilleen samansuuntaisia kuin noin 15 vuotta sitten tehty tutkimus, vaikka susien määrä on kasvanut etenkin Länsi-Suomessa. Nykyinen susikantamme on Riista- ja Kalatalouden tutkimuslaitoksen mukaan noin 200 yksilöä.

Raisiolaisista nuorista vain joka kymmenes ilmoitti pelkäävänsä susia. Kuusi nuorta ilmoitti, että heidän lähiympäristössään on tavattu susia. Yleensä nuoret suhtautuivat susiin hyvin myönteisesti, mutta toivoivat, ettei kanta kasvaisi niin suureksi, että susien kanssa joutuisi tekemisiin.

Seuraavassa muutama vastaus kahteen kysymykseen:

Kerro omasta suhtautumisestasi susiin?

- ☛ *No, jos ei ihan naapurissa asustele niin kai ne ihan kelpo kavereita on.*
- ☛ *Se on mielestäni kaunis eläin ja ansaitsee elää rauhassa, mutta en halua sitä lähiympäristööni.*
- ☛ *Sudet eivät suuremmin vaikuta omaan elämäni. Ne ovat kuitenkin mielestäni tärkeä osa luontoa ja sen ekosysteemiä.*
- ☛ *Haluaisin nähdä luonnossa elävän suden ja seurata niiden elämää. Tosin asenteeni voisi muuttua, jos ne aiheuttaisivat vahinkoa lähialueella esim. lapsille ja eläimille.*
- ☛ *Sudet kuuluvat Suomen luontoon ja tekevät siitä monipuolisemman. En osaisi kuvitella tilannetta, jos sudet katoaisivat Suomesta. Susista kerrotaan lapsille tarinoita. Olisi tylsää, jos tarinan sutta ei saisi nähdä luonnossa tai eläintarhassa.*
- ☛ *En missään tapauksessa vihaa susia, sillä eivät ne mitään ole minulle tehneet. Ymmärrän kyllä karjankasvattajia, joiden elinkeinoa sudet haittaavat.*

Susi on maailmanlaajuisesti elinvoimainen, mutta Suomessa se on luokiteltu uhanalaiseksi. Pitäisikö susia suojella Suomessa?

- ☞ *Susia ei saisi mielestäni tappaa, jos ne liikkuvat rauhallisesti luonnossa. Ihmisen tai kotieläimen kimppuun hyökänneen suden saa tappaa.*
- ☞ *Kannatan niiden suojelemista, koska niiden mahdollinen häviäminen voi aiheuttaa esim. hirvikannan liian suuren kasvun.*
- ☞ *En näe mitään erikoista syytä suojella niitä. Ei ne mihinkään kuole, jos niitä ei tapeta.*
- ☞ *Susia pitäisi suojella Suomessa. Sudet ovat osa harvaa petoelämistää, joka pitää riistan aisoissa. Joitakin susia seurataan niskapannoin, mielestäni se on hyvä keino pitää susista lukua.*
- ☞ *Pitäisi, tiettyyn rajaan asti. Jos susikanta kasvaa liian suureksi ja ne leviävät ihmisasutuksen läheisyyteen, kantaa voisi mielestäni karsia.*

Kaikki naispuoliset nuoret ilmoittivat, että jonkinasteista suojelua pitäisi olla, miehistä runsas neljännes oli sitä mieltä, että suojelua ei tarvita.

Syysretkellä 2008 löysimme suden jälkiä ja jätöksiä Vaskijärven luonnopuistosta. Kuva: Marja Hietala

Hallituksen jäsenten esittelyjä

Eino Koivikko

Olen 80 v., hallituksen nestori ja yhdistyksen perustajajäsen. Viimeinen työtehtäväni oli toimia Raision terveystarkastajana 1969-1992. Työtehtävään liittyi saumattomasti yksilön elinympäristön valvontatehtävät. Eläkkeelle siirryttyäni seurasin 15 kesän ajan sinilevän esiintymistä Mynälähdellä. Tällä hetkellä seuraan SYKE:n Hydrologian laitokselle Mynämäen Saaren kylässä roudan etenemistä ja lumen syvyyttä peltoaukealla ja metsässä. Harrastuksena on lapsesta asti ollut joka talvinen linnunpönttöjen rakentaminen ja huoltaminen. Eläkepäivät kuluvat myös kalastamisen ja puutarhahoidon merkeissä.

Helena Lehtonen

Olen eläkkeellä oleva luontokoulunopettaja. Sydäntäni lähellä on erityisesti lasten ympäristökasvatustyö. Luonnonsuojeluyhdistyksessä on mukava toimia samanhenkisten ihmisten kanssa yhteisen ympäristömme puolesta.

Kauko Häkkinä

Olen 63-vuotias biologi ja työskentelen Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa vesien ja vesistöjen suojeluun liittyvissä tehtävissä, mutta olen jäämässä eläkkeelle maaliskuun alusta. Pienestä pitäen minua ovat kiinnostaneet kaikki luontoon liittyvät asiat ja pääosan vapaa-ajastani vievät edelleen luontoon ja luonnossa liikkumiseen liittyvät harrastukset. Luonnon ja ympäristön suojelu ovat aina olleet lähellä sydäntäni. Yhdistyksen hallituksessa olen ollut mukana sen perustamisesta lähtien.

Tuula Lundén

Olen tehnyt työurani terveydenhoitoalalla. Luonto on kiinnostanut lapsesta asti, kesät vietin maalla mummolassa luonnon ja eläinten parissa. Kun puolisoni kanssa näimme ilmoituksen perustettavasta luonnonsuojeluyhdistyksestä, menimme mukaan perustavaan kokoukseen. Minut valittiin hallitukseen, ja siitä saakka olen ollut mukana. Toiminnan alkuvuosina olin aktiivisesti mukana useissa myyjäisissä myymässä Luonnonsuojeluliiton tavaraa. Kurssit, koulutustapahtumat ja retket ovat olleet mielenkiintoisia.

Hanna Loikas

Olen paljasjalkainen raisiolainen. Olen eläinrakas ja kiinnostus luontoon ja luonnossa liikkumiseen ovat aina kuuluneet elämäni. Olin mukana perustamassa yhdistystä.

Kari Loikas

Luonnossa liikkuminen on aina kiinnostanut minua ja luontopolkuasiat ovatkin yhdistyksessä mielenkiinnon kohteenani. Hallituksessa olen nykyisin taloudenhoitajana.

Tuula Terä

Olen syntynyt Seinäjoella ja tuotu pyykkikorissa Turkuun. Turussa kuitenkin olen viettänyt lapsuuteni ja se on opiskelukaupunkini. Koulutukseltani olen kemian maisteri ja opinto-ohjaaja. Aviomies löytyi purjeveneestä kölihaaksirikon takia. Harrastan kävelyretkiä luonnossa, syksyisin marjastusta ja käyn sienessä. Ratsastus on tällä hetkellä mieluisin liikkumislajini.

Lempimusiikkiani ovat vanhat blues-laulut. Olen jäämässä eläkkeelle elokuun alussa mutten pelkää etteikö aika kuluisi mukavissa harrastuksissa.

Marja Hietala

Olen syntyperäinen raisiolainen. Luonnonsuojelussa haluan korostaa ja tukea jokaisen mahdollisuuksia vaikuttaa ympäristöön pienillä valinnoilla. Myös luonnon ihmeitä yritän löytää läheltäkin pyrkien kulkemaan silmät ja korvat avoimina.

Salme Kangassalo

Yhdistyksen järjestämät tapahtumat toivat minut alunperin mukaan toimintaan. Olen osallistunut lukion opiskelijoiden kanssa mm. lintujen tiirailuiltoihin Raisionlahdella ja lepakkoretkeille. Jäsenlehdessä on myös julkaistu ympäristöekologian kurssin opiskelijoiden kirjoittamia luontojuttuja. Minulle ovat jo lapsesta lähtien olleet luontoon liittyvät asiat mielenkiinnon kohteina, ja biologian opiskelu vielä voimisti kiinnostustani. Marjastus, sienestys ja retkeily ovatkin keskeisimpiä harrastuksiani.

Kari Laine

Olen 63 vuotias insinööri/projektipäällikkö. Nykyinen työni liittyy biopolttoaineella toimiviin voimalaitoksiin. Luonnonsuojeluasioissa olen paikallisesti keskittynyt ketotalkoisiin. Luonnonsuojelupiirin hallitukseen olen kuulunut muutaman vuoden.

Jan Hietanen

Olen 50-vuotias suunnittelija. Kiinnostus luontoon heräsi aikoinaan pikkupoikana isän mukana metsästys- ja kalastusreissuilla. Yhdistyksessä olen ollut n. 8v mukana. Liityin niihin aikoihin kun omat lapset oli luontokerhossa. Muutaman vuoden olen ollut yhdistyksessä sihteerinä ja taloudenhoitajan. Nyt on kolmas vuosi menossa puheenjohtajana.

Eeva Ennola

Aloitin yhdistyksessä lasten luontokerhon vetäjänä. Viime vuodet olen toiminut hallituksen sihteerinä ja hoitanut tiedotusta ja verkkosivuja. Mukavinta yhdistyksessä on tutustua samanhenkisiin ihmisiin ja kotiseutuun.

Risto Terho

Olen kuudenkymppin merkkipaalun reilusti ohittanut jäähdyttelevä it-konsultti, joka on innostunut mm. lepakkoiden bongauksesta.

Jarmo Salonen

Olen Jarmo Salonen 50 v naimisissa ja asun Raisiossa omakotitalossa vaimoni Mirvan ja Berninpaimenkoira Eppun kanssa. Suunnitteluinsinööri laiva-alalta ja töissä Deltamarinessa. Luonto on tullut tutuksi veljen lintuharrastuksen kautta 60-luvulta. Tykkään samoilla luonnossa, niin saaristossa kuin Lapin tuntureillakin. Yhdistyksessä haluan olla auttamassa erilaisissa käytännön tehtävissä ja myös saada tietoa toisilta luonnosta laajemminkin.

Kari Ennola

Olen 43-vuotias luonto- ja ympäristöalan opettaja. Harrastan valokuvausta ja luonnossa liikkumista eri muodoissaan.

Luontoa linssin läpi

Säännöt:

1. Kilpailussa on kaksi sarjaa:
 - Yleinen sarja, joka on avoin kaikille.
 - Lasten- ja nuorten sarja, joka on kaikille alle 16-vuotiaille (vuonna 1994 ja sen jälkeen syntyneille)
2. Kilpailuun voi osallistua korkeintaan 5 valokuvalla. Kilpailukuvien tulee olla otettuja yhdistyksen toimialueelta (Raisio ja Rusko) 1.1. - 30.9.2010 välisenä aikana. Kuvien aiheena ei tarvitse olla ns. koskematon luonto, vaan kuvissa ihmisen jäljet luonnossa saavat näkyä niin hyvässä kuin pahassa.
3. Kuvaajalla on oltava kilpailukuviin täydet oikeudet. Kuvaaja vastaa siitä, että kuvissa mahdollisesti esiintyviltä henkilöiltä on lupa kuvan julkaisuun. Kuvauksessa tulee noudattaa eettisyyden periaatteita.
4. Kilpailuun ei voi osallistua fotomontaaseilla, trikkikuvilla tai muutoin manipuloituilla kuvilla. Sävy säädöt, terävöitykset, kuvan rajaus yms. ovat kuitenkin sallittuja. Myös usean kuvan yhdistäminen laajaksi panoraamaksi on sallittua. Tuomaristo voi päättää kuvan sääntöjen mukaisuudesta.
5. Kilpailuun voi osallistua digitaalisilla tiedostoilla, dioilla ja vedoksilla. Jokaiseen kuvan yhteyteen on merkittävä kuvaajan nimi ja yhteystiedot sekä kuvan nimi, kuvanottoaika ja kuvanottoaika.
 - Digikuvat täytyy toimittaa JPG-muodossa. Kuvatiedoston pitemmän sivun tulee olla vähintään 1600 pikseliä, kuitenkin enintään 4000 pikseliä. (Käytännössä tämä vastaa 2-12 mpx kameran rajaamatonta ja pienentämätöntä kuvaa)
 - Jos haluaa kuvat takaisin, pitää mukaan liittää nimellä ja osoitteella varustettu valmiiksi maksettu kuori.
6. Kuvat voi toimittaa 5.10.2010 mennessä kilpailusihteerille joko postilla tai sähköpostilla.
 - osoite: Kari Ennola sähköposti: kilpailu@raisionjoki.fi
Pasantie 14
21280 Raisio
7. Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:llä on oikeus näyttää kuvia kotisivuillaan ja muissa medioissa kilpailuun liittyvässä tiedotuksessa. Mahdollisesta muusta käytöstä sovitaan aina erikseen kirjallisesti kuvaajan kanssa. Kilpailuun osallistuva kuvaaja takaa, että hänellä on täysi tekijänoikeus kuvaansa/kuviinsa ja että kuvissa mahdollisesti esiintyviltä henkilöiltä on lupa heidän kuvansa esittämiseen.
8. Kilpailun tulokset julkistetaan lokakuussa vuonna 2010. Parhaat palkitaan.
9. Kilpailun tuomareina toimivat Kari Ennola, Arto Korhonen, Hanna Loikas ja Jarmo Salonen.
10. Tarvittaessa lisätietoa antaa kilpailusihteeriksi Kari Ennola: 02-4383 560 / kennola@tintti.net

Toimintasuunnitelma vuodelle 2010

Yleistä

Vuonna 2010 Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys täyttää 30vuotta. Juhlavuoden kunniaksi järjestetään perinteisten tapahtumien lisäksi ylimääräistä ohjelmaa ja pyritään olemaan enemmän esillä paikallisessa mediassa. Elinympäristömme muutokset ja niihin vaikuttavat ratkaisut tulevat antamaan sisältöä toimintaan. Valtakunnalliset ja kansainväliset vuoden 2010 teemat: luonnon monimuotoisuus, lähiluonto, ilmastonmuutos ja luonnon arvo otetaan huomioon myös paikallisessa toiminnassa.

Kokoukset

Sääntömääräiset kokoukset pidetään keväällä ja syksyllä. Näiden kokousten yhteydessä järjestetään yleisötilaisuus ajankohtaisesta tai muuten mielenkiintoisesta aiheesta. Syyskokous pidetään juhlan kunniaksi kaupungintalon valtuustosalissa Hallitus kokoontuu noin parin kuukauden välein ja tarpeen vaatiessa useamminkin.

Tiedotus

Vuoden aikana julkaistaan kaksi jäsentiedotetta, keväällä ja syksyllä. Kevään jäsenlehdessä otetaan normaalia suurempi painos ja sitä jaetaan jäsenten lisäksi mahdollisimman laajalle lukijakunnalle. Kevään jäsenlehden tehdään lyhyt historiikki lsy:n toiminnasta 30 vuoden aikana. Historiikki julkaistaan myös Raisio-seuran jäsenlehdessä.

Yhdistyksen järjestämistä tilaisuuksista ja retkistä tiedotetaan jäsentiedotteen lisäksi kotisivuilla, paikallislehdissä, kirjaston ilmoitustaululla, Raisio kanavalla tai Raisio Tiedottaa-lehdessä. Kannanotoista, aloitteista, muistutuksista ym. annetaan tarvittaessa lehdistötiedotteet ja/tai pidetään tiedotustilaisuuksia. Kotisivuja kehitetään tiedotuskanavana ja ne pidetään ajan tasalla.

Ympäristökysymyksiin vaikuttaminen

Aloittein ja kirjelmin vaikutetaan kuntien päättäviin elimiin luonnon- ja ympäristönsuojeluasioissa. Yhdistys antaa lausuntoja, tekee muistutuksia ja valituksia sekä lähettää kannanottoja viranomaisille ympäristön ja luonnon muuttamista tai vahingoittamista koskevista asioista ja hankkeista. Perinnemaiseman ja kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten säilyttämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Raision kaupungin ja Ruskon kaavoitus- ja rakennussuunnitelmia seurataan, annetaan lausuntoja ja vaikutetaan niiden sisältöön. Raisionlahden suojelussa ollaan mukana ja osallistutaan kokouksiin ja neuvotteluihin kaupungin kanssa sekä seurataan hoitosuunnitelman toteutumista. Erityisellä mielenkiinnolla seurataan luontokoulu Lumikkoä koskevaa keskustelua ja päätöksentekoa.

Tilaisuudet jäsenistölle ja muu toiminta

- ☞ *Kevät- ja syysretket järjestetään perinteisesti. Lisäksi järjestetään kesäretki saaristoon. Hallitus päättää kohteet esitetyistä ehdotuksista pyrkien pitämään kohteet mielenkiintoisina ja ajankohtaisina.*
- ☞ *Lintujen tiirailuita järjestetään kolme Raisionlahden lintutornilla parhaaseen muutto-aikaan.*
- ☞ *Yölaulajaretki pyöriillään kesäkuun alussa Raisionlahden ja Kukonpään alueella.*
- ☞ *Pöllöretki järjestetään helmi- maaliskuussa.*
- ☞ *Linnunpönttöjen rakennustalkoot pidetään Friisilässä. Myös lepakoille rakennetaan pönttöjä.*
- ☞ *Osallistutaan BirdLife Finlandin organisoimaan Lasten lintupäivään järjestämällä opastusta tai retkiä.*
- ☞ *Jokavuotinen kasvien vaihtopöytä ja pihatapahtuma järjestetään Friisilässä muiden toimijoiden kanssa yhteistyönä.*
- ☞ *Paikallisiin ja valtakunnallisiin toimintaan liittyviin tapahtumiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan.*
- ☞ *Lasten luontokerho järjestetään keväällä ja syksyllä.*
- ☞ *Tuulilankedon kunnostusta jatketaan ja järjestetään talkoita tarpeen mukaan.*
- ☞ *Jaetaan kannustus stipendejä koululaisille.*
- ☞ *Luontokoulun toiminnan uudelleenkäynnistämistä edesautetaan ja sen kasvatuksellista merkitystä korostetaan.*
- ☞ *Friisilän luontokeskusta tuodaan esille lähiluontokohteena.*
- ☞ *Luontoretkinäytely Pajupilliä ylläpidetään edelleen yhdessä Rinkan kanssa ja se pidetään auki yleisölle tarvittaessa.*
- ☞ *Järjestetään yhteisiä tilaisuuksia Friisilän verstaiden ja luontokeskuksessa toimivien muiden yhteisöjen kanssa.*
- ☞ *Kerttulan luontopolkua ja Uikkupolkua ylläpidetään ja kehitetään Raision kaupungin kanssa solmittujen sopimusten mukaisesti. Polkujen ympäristö siivotaan säännöllisesti ja taulut pidetään puhtaana. Viitoitukset, pitkospuut ja muut rakenteet pidetään kunnossa yhdessä kaupungin kanssa.*
- ☞ *Raision metsänhoitosuunnitelman toteutumista seurataan ja edistetään järkevää metsänhoitoa Raision alueella.*
- ☞ *Lintujen ruokintaa hoidetaan Friisilässä.*
- ☞ *Kiinnitetään huomiota liikenteen aiheuttamiin haittoihin Raision alueella.*
- ☞ *Edistetään Raisionlahden suojelua ja sen ympäristön tilan kohentamiseen tähtäviä toimia.*
- ☞ *Raisionjoen ja Haunisten tekoaltaan suojeluun, sen veden laatuun ja rantojen virkistyskäytön lisäämiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Alueen tulevaa käyttöä koskevaa suunnittelua seurataan erityisellä mielenkiinnolla nyt kun vesilaitoksen toiminta on loppumassa.*
- ☞ *Lepakkojen tarkkailuun järjestetään useampia tilaisuuksia*
- ☞ *Osallistutaan kurssien kustannuksiin mikäli sopivia toimintaan liittyviä kursseja löytyy ja halukkaita osallistujia. Päätökset tehdään tapauskohtaisesti.*
- ☞ *Järjestetään esitelmia/koulutustilaisuuksia yhteistyössä muiden tahojen kanssa, esim. Raision kaupunki, Raision työväenopisto, Tly, Turun lepakkokerho, Rinkka*

- ☞ Osallistutaan Raisiopäivien ohjelmaan joko markkinoilla tai Friisilässä
- ☞ Järjestetään sieniretki jaltai puolukkaretki syksyllä
- ☞ Rakennetaan juhluvuoden kunniaksi 30 linnunpönttöä ja lahjoitetaan ne halukkaille kouluille päiväkodeille ym. Pönttöistä tehdään seurantalista yhdistyksen nettisivuille
- ☞ Järjestetään valokuvauskilpailu aiheena paikallinen luonto.
- ☞ Osallistutaan Pohjoismaisen luonto 2010 – yhteistyöprojektiin
- ☞ Järjestetään jäseniltoja
- ☞ Syksyksi varataan kirjastosta näyttelytila jossa esitellään yhdistyksen toimintaa.

Näistä ja muista vuoden 2010 painopistealueista päättää yhdistyksen hallitus vuoden aikana.

Raisiossa 12.11.2009 Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n syyskokous

Kevätkokous

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n Kevätkokous Raision kirjaston Raisio-huoneessa keskiviikkona 24.3.2010 klo 17.00, Pohjoismaisen luonnon teemapäivän yhteydessä. Kahvitarjoilu. Kaikki jäsenet, tervetuloa!

24.3. klo 16–20 Pohjoismaisen luonnon teemapäivä Raision kirjastossa

Raision Kirjaston järjestämä Luontoilta 24.3.2010 klo 18 Martinsalissa. Mukana asiantuntijoina konservaattori Ari Karhilahti, ulkoilureitistöasiantuntija Mika Lehto, biologi Jyrki Oja, Raision kaupungin vs. ympäristösihteeri Maria Kukonlehto ja maantieteen emeritusprofessori Jaakko Saviranta. Tilaisuuden juontaa V-S luonnonsuojelupiirin pj. Emma Kosonen. Asiantuntijoille voi esittää kysymyksiä myös etukäteen osoitteessa: www.raisio.fi/kirjasto/Luontoilta.

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys, Raision Rinkka ja Raision Pohjola–Norden esittäytyvät ja kertovat kevään toiminnastaan klo 16–18.

Tapahtumakalenteri 2010

Ajantasaiset tiedot tapahtumista löydät verkkosivuiltamme:
<http://www.raisionjoki.fi> ja lehti-ilmoittelustamme.

- pe 1.1. Valokuvakilpailu: *Luontoa linssin läpi* alkaa.
ti 16.2. Jäsenilta ”Maailman ympäri”
ke 3.3. Pöllöretki. Lähtö klo 17.30 Raision kaupungintalon edestä. Mukaan lämmin vaatetus, kunnon jalkineet, kiikarit ja eväät.
ti 16.3. Jäsenilta ”Miten Itämeri pelastetaan?” Tornilassa (Tornikatu 9, Tornitalo 1.krs) klo 18:00. Itämeri-lähettiläs Marjukka Kulmala opastaa meidät aaltojen alle meren salaisuuksiin.
to illat Lasten luontokerho kokoontuu maaliskoukokuussa 10 kertaa.
vk.12 Olemme mukana Pohjoismaiden luontotapahtumassa kirjastossa. Yhteyshenkilömmme on paikalla ke 24.3.klo 16-19.
ke 24.3. Kevätkokous klo 17.00 Raision kirjastossa.
ke 24.3. Luontoilta ke 24.3. klo 18:00 Raision kirjaston Martinsalissa. Yleisö voi esittää kysymyksiä asiantuntijoille etukäteen kirjaston nettisivujen kautta.
ti 30.3. Uikkupolun siivoustalkoot, kokoontuminen Raisionlahden lintutornin parkkipaikalla klo 18:00.
vk.14 30 pönttöä tempaus
to 15.4. Pönttötalkoot Friisilässä klo 18:00-20:00.
ti 20.4. Tiirailuilta 1 Raisionlahden lintutornilla klo 18:00-20:00.
ti 27.4. Tiirailuilta 2 Raisionlahden lintutornilla klo 18:00-20:00.
ti 4.5. Tiirailuilta 3 Raisionlahden lintutornilla klo 18:00-20:00.
la 15.5. Keväretki
su 23.5. Friisilän pihatapahtuma
pe 4.6. Lepakkoretki
ti 8.6. Yölaulajaretki, lähtö Raisionlahden lintutornin P-paikalla klo 21:00.
la-su 12-13.6. Lasten lintupäivä(Birdlife)
la 19.6. Kesäretki
su 20.6. Pohjoismaisen luonnonkukkien päivän retki
ti 22.6. Ketotalkoot
pe 27.8. Lepakkoretki
la 28.8. Killin markkinat
to illat Lasten luontokerho kokoontuu syys-marraskuussa
pe 3.9. Lepakkoretki
ti 7.9. Jäsenilta
la-su 11-12.9. Susisafari
la 18.9. Sieniretki
to 30.9. Valokuvakilpailu loppuu
ti 5.10. Jäsenilta
la 9.10. Syysretki
ti 2.11. Jäsenilta
to 11.11. Syyskokous
vk. 46 Kirjastoviikko

Ruissalon keväinen tammimetsä

Kokemuksia Raision lukion ympäristöekologian kurssin kevätretkeltä 2009

Suvi Koskenoja ja Maija Valmu

Päivä on aurinkoinen, kun istahdamme katselemaan ja kuuntelemaan toukokuun alussa keväistä tammilehtoa. Metsässä ei tuule paljon, joten on melko lämmin. Aurinko paistaa metsään, koska puihin ei ole tullut vielä lehtiä (poikkeuksena pihlaja). Monissa kasveissa on nuput ja esim. mustikan kukat ovat vihreämpunaisia. Kielot ovat putkimaisia, eivätkä kuki vielä. Kivien ja kallioiden päällä on sammalta ja kallioimarretta. Maassa on viimesykyisiä ruskeita puiden lehtiä ja käpyjä. Sinivuokkojen kukinta-aika on jo ohi toisin kuin valko-vuokon, joka on juuri kauneimmillaan.

Ruissalon luontopolun varrella on todella vanhoja tammia, joissa on syviä reikiä ja jotkut tammista ovat niin keloja, ettei niihin tule enää edes lehtiä. Polulta katsottaessa ei näy vielä paljon vihreää vaan lähinnä ruskeaa. Metsässä ei näy paljon lintuja, vaikka ääniä kuuluu. Kuulemme mm. satakielen ja peipon laulavan. Kaukaisuudessa kukkuu myös käki. Mustarastaasta näemme vilauksen. Kevään tuntua tuo myös perhosen näkeminen. Muurahaiset ovat juuri heränneet ja ahertavat puun juuressa. Kokonaisuudessaan metsä on todella kaunis ja tuoksu on keväisen raikas. Kevyt tuuli tuo lämpöisen henkäyksen.

Ruissalon kevättä. Kuva: Salme Kangassalo.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Värillinen versio jäsenlehdessä löytyy Raisionjokillakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n kotisivulta pdf-muodossa <http://www.raisionjoki.fi>